

De arte punctandi

Fetus. **Fetura.** **Felix**
Phebus. et **phebe** nō autē **ephebus**.
Phronea prouidentia. **Phedonius.**
Ledoria. dicacitas. mordax. **Menia**
Monetus. porcus sic ab hercule dictus.
Mechus et **meach** **Mericus** propriū viri.
Meret et **meror** tristitia. nō autē **p** meritādo.
Menetius. p̄ patrocli.
Melitus **Meledia.**
Podoporus. viator.
Podoporicū. ad iter p̄scriptū opus.
Pothemū. **Paremia** puerbiū. **Pena.**
Peni pro **afnis**. **Penitentia** peniter.
Psalmidia. psalmodia.
Trezen oppidū. **Trezenius.**
Sthenobates. confessor sumiū.

Finis.

Compendiosus de arte punctandi dialogus
felicititer incipit

Discipulus. **Salue magister egre-**
gie Magister. Et tu charissime a
dolescēs. **D.** Nūquid olim audiui a
 te doctissime magi punctandi rōnez
 nedū legenti: verū etiā dicēti / simul et audito
 ri / nō pūū adiuuētū p̄stare. **M.** Sic ē. con-
 sentanea etē pūcta / distinguēdas lēōis pres-
 septant. p̄nūciat. spm̄ recreāt. auditorib⁹ q̄ oīo
 nis sensus distinguūt atq; demonstrāt. **D.** Dic
 igit q̄so mihi in p̄mis. qd ē pūct⁹. **M.** Jā fe-
 re dictū puto. Est em̄ signū qd v̄l figura / vel
 mora sua / clausulas sepat. sensus distinguit. a-
 nimū recreat. spaciūq; cogitādi relinq̄t. Et sit
 aut mora p̄nūciacōis aut t̄pis: aut imp̄ssione
 calami. q̄z pūctor / alter alteri⁹ signū ē. dū cū
 calamo recte forma: viā q̄si p̄nūciandi oñdit.
 cū at p̄nūciacōe: modū recte formādi. **D.** Lu-
 ius at cū imp̄mit calamo: figureē. **M.** Mo-
 do vni⁹: modo ali⁹ / atq; ali⁹: p̄t aggregatio
 vocū recte postulat. Quicq; em̄ modis p̄pe q̄/
 dem formari p̄t q̄ rōne / q̄nq; diām⁹ esse gene-
 ra pūctor l̄ ḡgula / cōma / colon / periodū / pū-
 ctūq; interrogatiūz. **D.** Nec ergo definitas et
 singula vbi locāda sint: oñde. **M.** plibegunt.
Nā ḡgula / est p̄pēdicularis linea / dextera ḡ /
 sus p̄t erecta sic. **Que** rite ponit post dictiōes
 ḡbo ac p̄fectiōe carētes. vocatq; aclaris viri vi-
 ris ludi subdistincto. **Cōma** / ē pūct⁹ cū vir-
 gula sup̄ius eleuata ad modū p̄me virgule sic:
 et locat⁹ p̄grue post dictiōes hūit⁹ ḡbum: sed
 p̄fectionis exptes. cui nomē distinctio est
Colon / est solus pūctus planus fm̄ imp̄s-
 sionē calami sic. **Qui** tamen si recte ponat post
 dictiōes debitum verbū et p̄fectionē habē-
 tes: signat tū orationi quippiam non imperi-

nens inḡi posse: q̄ quidē oracō / nomē clausu-
 le sortita ē. **Periodus** / ē pūct⁹ plan⁹ cū
 virgula curua inferius siue deorsum ducta sic
Pūctus interrogatiūz ē pūct⁹ planus
 cū ḡgula retrozta sic: Et locatur recte post ora-
 cōnē interrogantē. vt intelligis ne ea que dixi
 Et hec sunt genera pūctor quibus clausulas
 distinguere debet. **Parenthesim** ḡbo / q̄ ab
 incepta clausula sed nondū p̄fecta clauditur:
 duobas semicirculus (sic em̄ plerq; eā vt hic
 vides: notare solent) potest intercludere. **D.** vi-
 deo. **M.** Sunt tū alia puncta duo / q̄ clausu-
 las nō respiciūt. alterū quoz reptū est / ad in-
 cognitū siue nomē siue cognomē p̄sone signifi-
 cādū. aut etiā loci / v̄l dignitatis. **Cui** puncto
 nomē / vt quibusdā placet: gemipūct⁹ ē. **Hic**
 etē p̄transuersū cōprimūt sic. **Alterū** / semi-
 punctū noiant. qd recte fieri solet p̄transuer-
 sum ad dextrā p̄t p̄tractū: cū in fine alienius
 linee dictio scindit in altera mor linea suscipi-
 ens p̄plementū sic. **D.** Et nūquid diceret / vt de
 his q̄z exēplū sup̄i neglexisti: saltē pūū nunc
 poneret. **M.** Decz vtiq; q̄ re hoc sit exēplū.
 Cū neglecta debita partiū oracōis p̄structione
 recta punctandi racō haberi nō possit: debet hu-
 ius artis cupidus / imp̄mis grāmāte p̄ceptis
 op̄erā dare. In q̄ de coordinandis dictionib⁹ /
 p̄fecta racō tractur. **D.** Et dic pariter si placz:
 quo pacto puncta ip̄a (vt dixisti) ostendūt viā
 pronūciādi. **M.** Saltē in mora temporis.
Virgula enim / dū pronūciat: parūā tēpo-
 riū morā erigit. **Cōma** / longiusculā: cum sit
 sp̄nsa tū voce. **Colon** tandē et **Periodus** / p-
 licius interuallū desiderant. **Nec** de racōe pun-
 ctandi / si ad exercitacionē accommodaueris / ti-
 bi sufficient. q̄ grato animo suscipe velis. **D.** q̄z
 gratissimo. **Semp** valeas p̄stantissime magi
M. et tu amātissime adolescēs.

Finis.

Incipit tractatus de accentu perutilis.

Accutus ē artificiosa modulatio
 vocis i significatia platōe. **Tres**
 siquidem sunt plationes scz melli-
 ca. que attendit in cantu. et illi ad-
 iacet neuima. qd est cātus. **Metrica** q̄ attēdit
 in scansiōe metroz et illi adiacet temp⁹. **Sig-**
 nificatiua siue prosaica. que attēdit in cōmuni
 sermone. et illi adiacet accētus. **Sūt** autē tres
 accentus principales. s. acutus qui fit p̄ deua-
 tionē vocis. vt in p̄ma syllaba hui⁹ nois dñs
 et representat p̄ figurā q̄ dī oria. ab ori. quod ē
 acutum. **Gravis** qui fit p̄ inclinationē vocis.
 vt patet in media syllaba et v̄tima hui⁹ nois

De accentu

dñs et expmitur p figurā que dñ barta. a bart.
 qd est graue. Circūflexus q fit pñ p clariōem
 prim p inclinatioem vocis. vt in penl. hu. in
 finitum amare. Circūflexus hodie ponit cum
 acuto. nec est in vsu nostro. Prepter has tres
 spēs tribus censet noibus dñ nāq; accentus pp
 ter acutū. tenor ppter gñc. tonus ppter circūfle
 xum. Vel ideo dñ accentus ab acc. nēdo. i. ad sig
 nificandū aliqd canendo. q; ad hoc est accen
 tus innētus vt significatio dñōis meli⁹ disti
 guat. Tenor dñ a tenēdo. q; vna syllaba ma
 gis minusue tenet. Ton⁹ q; si tonādi mod⁹
 Regule de accētū sñ tales. Nulla dñō de natu
 ra acutū vltimā nisi greca. vt Libye Agathe.
 vel hebraica. vt David et Jacob. Itē nulla dñ
 etio naturalr breuis circūflexi debet qd mo
 do accipitur p acutū. Itē ois dictio regit vno
 solo accētū. Omnis dictio monassyllaba fm
 eōem modū legēdi habet accentū acutū. vt fer
 et lex et lis et res. Itē omnis dictio dissyllaba
 acutū primā. vt ego deus rhoma. Itē omnis
 dictio triū syllabar et pluriū hñs penultimā
 naturalr longā habet accentū sup ipsā penul.
 vt fortuna habere poeta. Itē ois dictio triū
 syllabar et vltra habens penl. naturalr breuē
 acutū antepenl. vt domin⁹ et iusticia. De scda
 regula erapiunt plura. scz ergo qñ ponitur p
 causa ad dñm sui qñ est pūctio illatua. vt
 hoc facio ergo tui. modo acutū vltimā dñ regu
 lam de bisyll. Puta qñ ponitur p sicut ad dif
 ferentiā verbi puta in impatiuo. Pone p re
 tro ad dñm verbi pone in impatiuo. Una. i.
 pariter aduerbiū pgregandi ad dñm nomi
 nis vna in ablatiuo feminino. Circū pposi
 tio vel aduerbium ad dñm accusatiui huius
 nominis circū circū. Item aduerbia in c. ter
 minata. vt illic istic illuc istuc illac istac illinc
 istinc. Item concisa. vt fumar p fumauit. pri
 mas p primatis. sic em declinabatur antiqui
 tus. Et corrupta p compositōem. vt viden. i.
 videtne. satim p satisne. et apocopata ab inde.
 composita. vt abin. dein pzin in qbus redijt
 naturalis accentus qui debebat esse sup sylla
 bam in. cum esset longa positione. Vel inter
 iectio ad dñm pnominis ei acutū vltimam.
 qua tñ p monassyllaba vtuntur poete. Qui
 di⁹. Vel mihi qd feci quo me fruor egit amā
 tem. Qui et u. et cui et hinc sunt dictōnes mona
 syllabe. vnde in metro debent acui fm regulā
 de monassyllabis. tñ poete in metro aliqn di
 uidit di et cui. aliqn p monassyllabis vtunt
 di tñ et u scribunt p duplex u. sed pferenda
 sunt p vñ. iuxta illud Eberhardi. Scilicet di

lege di. si vis urban⁹ haberi. Et doctrinale dñ.
 I pferes et di. debet tñ u. Dupla scribi. Itē sal
 so aduerbiū ad dñm ablatiuo nois fallo. et si
 mulr co vno illo. Cntus ad dñm gri cu⁹. In
 tro ad dñm vbi est aduerbiū. Si aut querat
 qre in multis alijs tal dñ nō fuet. vt mō ci
 to et sero. Dom q in vltia syllaba taliū suffice
 drā tps. nā qñ sunt aduerbia hñt vltimā cō
 mune. sz qñ sunt ablatiuo hñt eā longā. datū
 in dñ aduerbiar positi pducūt vltimā sp. et
 remanēt noia qñs aduerbiar ponāt. Canis
 dñ nō mutat accentū ad dñm hu⁹ vbi canis
 q; vtrāq; est pncipalis ps. Cetera aut hñt dif
 ferentiā p accentū sua. vñ nō est mag nccitas
 q in oibus inter q cadit dñ p accentū diūsi
 tas assignet. Locutio impedit nō solū sedaz re
 gulas de accentu vñ etiā terciā et quartā. nā
 sup quācūq; syllabā fuerit accent⁹ in intēg d
 ctōe sup eandē remanet incōcisa. vt amat p a
 mauit. sicut em erat accent⁹ acut⁹ sup ma. in s
 to amauit. sic sup eā remanet incorrupta. I
 accidit in multis desinentib⁹ in as. vt nras
 stras cuias arpinas rauēnas. optimas. et l
 silibus qz nri erāt olim nris vñtis cuias
 optimas. sic etiā qris et illic et istic acutū vlti
 mā. qz eoz intēg olim erāt qritis illice et istice
 sed p pñsionē nro tpe pferunt. Hoc etiā pñ
 git i vñs apocopati. vt hgli. domiti. mercuri
 Tales em vñ acutū penl. qñs sit breuis. si
 cut illa eadē acuerēt in vñs si dicere. o virgi
 lie. o domitie. o mercurie. et acutū in nris eoz
 vt virgili⁹. et domitius. et mercuri⁹. Nota aut
 q pñsio nō impedit naturalē accētū nisi mu
 tet tps vt pñt p pñt. pñt pñt pñt pñt me
 diā. sed q; mutat est tps. i. breuis an vocalē
 successit p longa. remanet accent⁹ sup anpenl.
 fm regulā. Silr est in audijt p audiuit et fili
 bus. Itē pñsio nō impedit regulā de accentu.
 si nō remanet vocal in pñsione. sed cū dñ deus
 p deoz accent⁹ fm regulā manet sup pñā. qā
 media syllaba o. sup quā erat accent⁹ in intēg
 amora est. vñ pñsio intelligit nō mutato tpe.
 et vocali rñanēte. Itē si remaneat vocalis et
 mutet significatio dñōis nō impedit regulā.
 vt cū dñ vñbil. q; dñ aptitudinē in fmone.
 accent⁹ et sup ci. sz syncopatū dñ vñl qd dñ
 aptitudinē in hoie. vel re alia aiata. et sic est ac
 cent⁹ sup do. Itē nō ipedit regulā si mutet ps
 orōis. vt cū dñ coloro. accent⁹ ē sup mediā
 sed inde triuaf color. qd hz accentū sup pñā
 sic hono; ab hōoro. labor a laboro. odor ab
 odoro. Causa pñsionis fit dñ generales regu
 las de accentu. vt cuiā cuiūm acutū vltimā

De accentu

propter sortitum sui masculini quod est cuius. Ultra
 quod plerumque tam in feino quam in neutro acciuit penultimam
 propter sortitum suorum masculinorum. quod si utrumque et
 plerumque. cuius etiam causa potest esse coniunctio enclitica
 siue epithetis. id est syllabica adiectio. scilicet quod. Usus
 etiam facit naturalis et generalis regula. de accen-
 tu. ut facio eis cum habeat primam naturalem breuem
 acciuit eam in propositis non correptis ut calefacio
 eis eis. tepescio eis eis. acciuit penultimam in secunda et ter-
 cia persona. Si autem mutatur a. in. i. breuem habet ac-
 centum. ut inficis eis. Idem dicitur de fidei iure. hec.
 hec. cum iure habeat primam breuem. Item vsucapio.
 is it. acciuit penultimam in secunda et tertia persona. Item sa-
 tis dare acciuit penultimam cum deberet eam cor. sicut veni
 dare et circundare. hoc autem accidit. quod in. ff. et in
 alijs libris aliquando dicitur quod reus debet adesse satisque
 dare. Item vicecomes et archiepius. et nomina
 numeralia. ut viginti duo vigintitria. Fio ces
 in propositis acciuit ultimam in secunda et tertia perso-
 na. ut tepescio sis fit. et ceteris. Item enclitica. id est
 inclinatio immutat naturalem accentum in prin-
 cipio et fine. In principio per istas periculas si na
 et ne. ut si quis natus et neque. Item enclitica in
 clinant accentum sequentis syllabe ad se. ita quod non
 est principalis super sequentem syllabam. sed super pri-
 mam. propter eandem enclitica dicitur neque si quis. an penultimam
 acciuit cum deberet acciui penultimam. quod est longa positio
 Silr aliquando acciuit an penultimam. causa sortitum de si quis. et
 neque. et ad differentiam huius ablativi aliquando
 propter thetonicos qui faciunt. d. p. r. fit etiam
 enclitica in fine per has coniunctiones quod veni. quod
 inclinant accentum precedentis syllabe ad se. ut
 legisne. putasque. communiterue. ita quod ultima syl-
 laba dictionis precedentis acciuitur. et in ipsa
 enclitica semper grauiatur. et sic corrumpitur ibi
 duplex accentus. quod in dictione precedenti muta-
 tur principalis accentus. qui esse deberet super an-
 tepenultimam. vel super penultimam. et ipsa coniunctio enclitica
 ea que deberet acciui grauiatur. Quod tamen non
 inclinatur accentum precedentis syllabe. quod fit pro-
 pter corruptionem precedentis vocalis. ut hec
 ne. cum deberet dici hec ene. corrupta est syl-
 laba adiectio. quod non erat de substantia dictio-
 nis. et hoc factum est causa elegantie vel cau-
 sa necessitatis. quod non est ponendus accentus.
 principalis super syllabas adiectas cum ca-
 reat sensu. Similiter in vndique et denique non in-
 clinatur accentus precedentis syllabe. quod voca-
 lis est ibi corrupta. nam vndique propositum est
 ab vnde et quod. denique a denique et quod. Causa etiam
 differentie quodque enclitica non fuerit vim suam.
 ut vti que et itaque. acciuit antepenultimam. quod sunt propositi
 te dictiones. quod vero sine propositio ponunt ha-

lent accentum super penultimam. Cessat quoque incli-
 natio precedentis syllabe. quod enclitica coniungit
 monosyllabam. ut mulier virque currit. non enim i-
 uenit antefinalis syllabam quam inclinet. Amic-
 tit autem coniunctio enclitica vim suam causa cor-
 ruptionis vel differentie vel monosyllabe. non
 autem propter interrogatorem. ut quidam dicunt cur-
 rit. Curritne Sortes platoque. Ipsa enim coniu-
 ctio videtur retinere naturalem accentum. id est acciuit
 quod alibi non facit. sed hoc accidit. propter mo-
 dum loquendi. ipsa tamen inclinatur accentus
 precedentis syllabe. scilicet tunc. cum dicitur ploroque. Ip-
 sa enim enclitica facit ut dicamus vbi que me. acu-
 ra. quod ipsa sit communis. Proferat autem enclitica
 hec propositio cum. quod postponit pronominibus.
 me te se. nobis vobis. quod ipsa grauiatur ac si ef-
 feret vna dictio cum precedentis pronomine. et ponit
 accentum super syllabam precedentem ultimam abla-
 tiuorum ut nobiscum vobiscum. Nobis proponit
 propter vitandum cacephaton. vobis autem propter
 sortitum. Precedente autem monosyllabo abla-
 tiuo. non videtur inclinare. cum ipse ablatiuus pro-
 se acciuitur. ut cum dicitur mecum tecum secum. nisi dicat
 quod inclinet accentum ad se. quod ipsa propositio inclina-
 tur. id est grauiatur. Si autem alijs ablatiuis post-
 ponatur acciuitur. ut quicquid quibusque. et hoc ideo. quia
 potest eisdem proponi. ut cum quod a quo vel a qui
 et cum quibusque. Distinctio facit generales re-
 gula de accentu. ut in interrogatibus infinitis
 relatiuis coniunctionibus et propositionibus
 Relatiuum relative sumptum vel infinite te-
 tum grauiatur in omnibus syllabis. ut Socra-
 tes est albus qualis est Iohannes. Socrates
 bene legit qualiter legit plato. Nescio qualis sit
 plato qualiter legit martinus. Sed interroga-
 tiue positum. si est monosyllabum acciuit primam.
 ut quo vadis. si est polysyllabum acciuit primam.
 ut qualiter currit petrus. Qualis homo dispu-
 tat. Silr acciuitur quod ponitur extra locutionem.
 id est materialiter. ut hec vox quod est nomen. hec vox
 qualis est relatiuum. Hoc infinitum quod habet dupli-
 cem infinitatem. nam quod pollet huius infinito quod. ut
 nescio quod currit. id est quod. et tunc acciuitur. quodque requirit
 duo verba. ut quod interficiet tyrannum primam ac-
 cipiet. id est quodque. et tunc habet accentum graue Idem
 dicitur est de propositis infinitis. ut qualis qualiter
 quodque. et. et fuerit idem in neutro et obliquo. Quod
 autem talia ponuntur relative distinguendum
 est. quia si ponuntur in preterito. id est in eadem clau-
 sula cum suo antecedenti grauantur per omnes
 syllabas. et hoc est in locutione poni. ut So-
 crates qui currit mouetur. et qualiter legit sor-
 tes legit martinus. Si vero per se ponantur

De accentu

id est extra preteritum. i. in alia clausula. tunc acciunt in illa syllaba. ad quam pertinet accensus regularis. ut sortes currit qui mouet. i. sortes currit et ipse mouet. Et sic sumitur in Luca. qui fuit Jacob qui fuit Heli. Sunt enim homini noia et ad uerba inceptina clausula. et tunc faciunt regularitatem explicitam. et tunc acciunt ad ostendendum hanc vim. Quod autem inserunt clausule sui antecedentis. et tunc faciunt regularitatem implicitam. et tunc trahunt a suo antecedente. et ideo acciunt naturaliter accentum. et reguntur secundum. Et hoc loquendo predicta distinctio in omnibus nominibus interrogatiuis et aduerbiis qui relativi accipiuntur. ut qui. quod. quoniam. quousque. quousque. unde. et ubi. quoniam cum quousque qualis quousque. Et hoc distinctio causa quare preposita ab inde acciunt ante. ut exinde deinde subinde. cum penult. que est longa. postposita acciunt debet secundum regulam. Priscianus autem dicit hoc per Grecismum fieri. quod sic accidit in aliquibus aduerbiis grecis. et hoc fit ne prepositio videatur venire per appositionem. Sed eadem ratio. ne preposita ab intus. et a longe. et ab orsum. ut deorsum. sic deberent preferri. Dominus quod omnes concordant quod in deinde subinde ponde. et ceteris prepositis ab inde. antepenult. acciuntur. Et similiter a quando preposita. ut si quando nequando et aliquando. In alijs autem non omnes concordant ut abintus deintus. a longe de longe deorsum. et deorsum. deinceps decontra Ideo de quando et inde indubitanter teneamus. quod ab eis composita debent in antepenult. acciunt. cetera autem sunt regulariter preferenda. tamen propter conformitatem tenendam persuaderetur super bibliam. ut talia etiam non antepenult. acciuntur. Qui autem corrigit non multum instet. sed potius dissimulet. quia hoc non videtur auctori. scilicet Prisciano nisi de prepositis a quando. et ab inde. Ut etiam aduerbia a nominibus distinguantur contra quartam regulam. hec aduerbia ultimo acciuntur alio aliquo et alias Causa etiam distinguendi prepositiones variant accentus suos. de quibus tres regule dantur Prima est. quod prepositiones per se prolate acciuntur in fine. scilicet quando ponuntur materialiter. ut ad que pars est. Secunda regula est. quod preposita suo casuali (ut extra domum iuxta portam) vel in terposita suis casualibus (ut tuam extra domum) vel preposita casui relato ad suum casuale (ut extra mundi terminos) grauantur in omnibus syllabis Tercia regula est quod prepositiones postposita casibus quos erigunt. vel postposita per defectum uerborum. ut tu mihi de multis nati solus super. i. superes. vel postposita in fine. ut mille ho-

mines uenire super fuerant generaliter regulam. ut scilicet monasyllaba acciunt. et dissyllaba dicto acciunt antepenult. et trissyllaba me. per. Et si me. est breuis acciunt antepenult. saluis exceptionibus super dictis. Nec prepositio versus postposita accusati uo trahit ipsum ad faciendum unum aduerbiu loci. scilicet finem quousque. ut italia versus. et tunc acciunt per. vel dicatur quod sunt due prepositiones. et solus inclinat accentum precedentis dictiois ad hanc syllabam ut et oes alie grauant et illa sola acciunt. siue circumspecti. et est enclitica. Coniunctiones causa distinctio nis variant accentum. nam preposita grauant in omnibus syllabis suis. ut sortes currit igitur mouetur. postposita uero fuerant accentum regulariter ut sortes currit mouetur igitur. et hoc preter clericas. qui postposita grauant quemadmodum si preponerent. Distinctio regularis accentus corrigat accentum in alijs syllabis quandoque corripit. ut meum grauat me. quis sit longa propter principalem accentum qui erat super primam quoniam dicebat mei. quem non potuit mutare syllabica adiectio Et sic tene de similibus. ut egomet ille met. Sic in imperio dicimus benefac calefac. ponentes accentum super ultimam. quia principalis accentus in integro erat super eam. Sic vulci pompeii et virguli. et tepetit et calefit. de quibus dictum est. Item accentum ponimus super hanc syllabam li. in hac datiuo alicui quo merita utitur tanquam trissyllabo unum debet acciunt antepenult. sed placet ut utitur tanquam tetrasyllabo. ideo ponunt accentum super eam quam habent per antepenult. De interiectionibus non potest dari certum documentum. nec de barbaris. nisi hoc quod Dominus barbara vox non declinata latine. accentus super extremam fuerant acciunt. Interiectiones quoque in fine sepius acciuntur. In c. terminata dicunt quidam in fine acciunt ut allec allecis. De benefac predic et introduce et similibus non est dubium de allec satis approbat usus. de donec non forte sic. Interea loci sub una dictione putatur. et ut tollat omnis ambiguitas a sermone preferat sub uno accentu. et ponatur super antepenult. In libro accentuum qui dicitur Prisciani. dicitur quod aduerbia in e. terminata breuiantur in penult. ut hodie sedule. qui appropio noieueniunt perducunt. ut Tulliane Martiane. Si in m. perducunt. ut meum tuum. Si in i. breuiantur ut uesper. Si in o. causa differentie in ultimo fuerant accentum ut falso. Si in a. sicut ut una. ne putetur esse nomen. Si in as. in ultimo. ut alias. ne nomen esse videatur. Si in r. breuiantur ut breui. Si in ol sicut. ut edepol. Si in c. in ultimo fuerant accentum. ut illicistic Si in s. breuiantur ut fundit

De accentu

Ad habendū aliquā noticiā de accentu. nō debet p̄sacius ignorare q̄ oē p̄teritū dissyll. p̄ du. p̄mā. vt moueo moui. vñ in p̄positis illō p̄tū fuit illā eādē syllabā i accentu acutā. vt p̄moueo p̄moui. p̄tero p̄trui. decerno decerni. **E**xciunt ab ista regula p̄terita q̄ hñt vocalē añ vocalē. vt rui fui spui. q̄ p̄ se posita p̄mā ha bēt breuē. 7 in p̄pōe accipiūt accētū gūē. vt in terfui p̄spui corruui. **E**xciunt et̄ ista p̄terita bi bi a bi. bo. fidi a fido. scidi a scindo. dedi a do. das. steti a sto. tuli a fero. q̄ p̄ se hñt p̄mas bre ues in p̄su. 7 in p̄positis accipiūt accētū gūez siue p̄mā vocalis maneat siue mutet. vt imbi bi circumsteti p̄didi 7 p̄tuli. **I**te p̄terita ge minata corripūt duas p̄imas syllabas. vt tundo tutudi. cado cecidi. 7 sic penl. siue medi am corripunt tam in p̄su q̄ in p̄sa. in simpli citate. 7 in p̄positōe si abijciatur vna de gemi natis illa que remanet grauat siue corripit. vt concidi cōtudi. si vero remanet accentus ḡ uis erit sp̄ penl. vt p̄didici circūdedi circūste ti. **A**b ista regula excipiunt illa que habent positōem vt mordeo momordi. spondeo spo/ spondi. curro cucurri. q̄ p̄ducunt penl. tam sim plicia q̄ cōposita. **E**xciunt et̄ duo sine po/ sitione. vt cedo cecidi. p̄ ferire vel incidere. et p̄do p̄pedi. p̄ ventum feridū facere. q̄ p̄d. me. in simplici 7 in p̄positis penul. vt concido cō didi. excido excidi. me. p̄du. **I**te omne supinū dissyllabū p̄du. p̄mā. vt motuzstetum. 7 sic p̄posita p̄ducunt penul. vt commetū desleruz. **E**xciunt ista scz itum ab eo is. quitum a queo quis. citū a cieo es scde p̄iugationis. si/ tum a sino nis. lutum a lino nis. datum a do. das. statum a sto stas. satum a sereris. ratum a reor reris. rutū a ruo is. que oia in cōpositis breuiant in penul. vt p̄cium oblitū dirutuz circūdatū. 7 sic de singulis. **E**xciunt ambituz ab ambio bis. qd̄ p̄d. me. 7 statum de sto stas et staturus que p̄du. syllabā sta. **A**blutū bre uiat **S**edulius licetia poetica. sed cōiter te neur q̄ lutū de luo p̄du. p̄mā. **V**erbalia in n. desinentia venientia a p̄bis p̄mis 7 q̄rte cō iuga. venientia et̄ a p̄bis terciē cōiuga. desi/ nentibus in vo. diuisas syllabas. p̄du. penl. vt amamen audimen acumen. **S**ed venietia a p̄bis scde vel terciē cōiuga. non desinentib⁹ in vo. cor. penul. vt sedimen tegumen **D**esine tia in ilis. a noibus deriuata. p̄d. penul. vt ab edes edilis. a sedes sedilis. a fenes senil. a pu er puerilis. ab anys anilis. p̄ter parilis a par. paris quod cor. **N**eutra in le. terminata. p̄ du. me. vt sedile monile. opus. cubile. **D**esine

tia in ilis p̄balia vel participialia. cor. penul. vt a fero fertilis. ab vroz vtilis. a tertus teri lis. a fictus fictilis. **D**esinentia in aris a noi/ bus siue p̄bis deriuata. p̄d. penl. vt populari/ scolaris militaris. **D**enoiatiua in ela desi/ nētia. p̄d. penl. vt tutela cautela suadela eādē la. **D**enoiatiua in na desinentia. p̄du. pe. vt do ctrina regina medicina leena. **I**n vra desinentia p̄d. pe. vt scriptura cētura tonsura. **D**esinen tia in go trisyll. vel vltra siue sint deriuatiua si ue p̄mitiua siue p̄posita. p̄d. pe. vt virago cō/ pago imago carthago simulago rubigo erugo. **D**enoiatiua in do desinentia tam a noib⁹. q̄ a p̄bis vel a p̄cipijs deriuata. mō e. mō i. lon gam hñt añ do. mō u. vt dulcedo turpedo. li/ bido cupido. fortitudo habitudo magnitudo. **D**enoiatiua in al. desinentia si p̄mitiua corz habuerint penul. p̄du. ipsa quoq; longā ha/ bent penul. vt ceruic cervical. tribunus tribu/ nal. vectus vectigal. **S**i p̄mitiua corz habue rint penul. breuem. ipsa quoq; habent penul. breuem. vt animus vel anima animal. **D**e noiatua in etum habent penul. p̄du. vt rose/ tum vinetū dumerū micetū querecū. **D**e/ noiatua in bulū desinentia. si habeant. i. vel a añ pe. 7 sint tetrasyllaba vel vltra corripūt. i. vel a. ante bulū. vt cunabulū vocabulū vesti bulum. **I**n ar. desinentia a noibus deriuata. si p̄sonantē habeant añ ar. p̄du. penul. vt lacus lacunar. lupa lupanar. **S**i vero habent voca/ lem cor. vt laqueus laquear. **A**b hac regula ex ciunt subligar specular que cor me. 7 tabu lar etiam. **D**enoiatiua a grō 7 drō addita tas. cor. penul. vt bonus ni. bonitas. p̄bus p/ bi p̄bitas. rapar pacis rapacitas. **D**enoiatiua in alis vel in ale p̄d. penul. vt animalis. le. animalis le. **V**erbalia q̄q; in elis desinen/ tia. p̄du. penul. vt patruelis crudelis fidelis. **D**enoiatiua siue verbalia in orus. p̄du. pe nul. vt honorus canorus sonorus. **I**n osus desinentia p̄du. penul. vt ventosus speciosus virtuosus. **D**enoiatiua in atus vel in irus. vel in vtus. p̄du. penul. vt tunicatus galea/ tus. maritus turritus. cornutus astutus. **P**ossessiua in cys desinentia cor. penul. vt ita licus iliacus. **P**ossessiua in nns a duabus arboribus. cor. penl. vt oleaginus 7 faginus. **E**t ab aduerbijs tpalibus. vt crastin⁹ 7 seroti nus. **I**n tinus si nō habent. t. a p̄mitiuis. cor. pe. vt diutin⁹ crastin⁹. **S**i hñt. t. p̄d. vt a ma tuta marutin⁹ mediastin⁹ a medio 7 stando. vel tenendo. **P**hyacinthin⁹ adamantinus. et amethystinus. cor. pe. in versu fm poetas. sed

De accentu

In pſa acuiunt. **S**edm em̄ veritatē breuiant
pē. byſin' ſmaragdū' coccin' hyacinthinus.
adamantin' amethiſtin' cryſtallin'. qz poete
corripiūt noīa q̄ ſumunt a noibus lapidū v'l
floz. **E**t regula **P**uſciani de talib' poſſeſſiuis
pducendis intelligit de latinis. p̄dicta aut ſu
muntur a grecis **S**ed in inus deſinētia acuit
vſus in pſa. Unū eſt etiā quod cor. q̄nis nō
ſumit a flore vel lapide. vt murin' a mura ar
bore. Poſſeſſiua a p̄mitiuis in a. venientia p.
pe. vt a ſylla ſyllanus. a rhoma rhoman'. **I**tē
a pluralibus dypthogatis p̄d. pe. vt a thete.
thebanus **I**tē a noibus in ius vel aduerbijs
in e. hñt an pe. longā. vt Pompeius pompe
ianus **I**ulius iulian'. q̄tidie q̄tidian' me
ridies meridian'. **I**tē a deſinentib' in cus. v'l
in culus. hñt p̄du. a. pe. vt ruſticus ruſtican'.
tuſculus tuſculan'. q̄ a biſyllabis p̄du. i. me
diam. vt porcus porcū' **E**t a neutris in um
hñt a. p̄du. vt oppidū oppidan'. **I**tē plerūqz
a tercia declinatōe hñt a. p̄d. vt mōs mōran'
ſol ſolan'. **I**tē neutra in e. dāt. i. p̄d. vt mare.
marin'. p̄neſte p̄neſtin'. **I**tē q̄ hñt pares ſylla
bas in ntō t in gto dāt. i. p̄d. vt hercules lis
herculin'. verres verris verrinus **I**tē a noī
bzutoz hñt. i. p̄du. vt aper ap̄nus. ceruus cer
uinus. formica formicin'. **I** vel e. an culus l
cula ſp recipit a accentū breuē in pſa. vt ignicu
lus ouicula. nuxcula vulpecula. **N**eutra in oz
deſinētia. t greca in oz. correpta p̄e. in obliq̄s.
vt marmor marmoris. t deriuata a p̄mitiuis
corripiētib' penl. vt memor memoris. a me
moro as qd cor. me. t bicorpor bicorporis qd
p̄ponit ab hoc noīe corp'. qd cor. p̄e. in obli
q̄s. cetera p̄du. penl. in gto. vt amor amoris.
vroz vrozis. arbor arboris nō ſuat regulā. qz
deriuat a robur toris qd cor. me. in obliquis
Indecor indecoris. cor. p̄e. in obliq̄s. qz olim
antiq̄ corripiēbant decorois in obliq̄s. **I**ta
noīa femur or̄. robur oris. ebur oris. iecur or̄
cor. p̄e. in obliq̄s. **I**n ix. maſculina latina cor.
p̄e. in obliq̄s. vt calix l̄cis. fornix icis. barba
ra q̄qz. vt volux lucis. **I**n ex. q̄qz e. in i. correp
tam mutata vt apex apicis. ſtex t̄cis. remex re
migis. p̄ter veruer ſuēcis **N**eutra in us. d. v'l
l. vel n. v'l. p̄. p̄cedentib'. e. cor. hñt in obliq̄s
vt pondus der̄. olus ler̄. onus ner̄. opus ope
ris. **N**eutra in ar. deriuata. p̄du. penul. a. in ob
liquis. vt calcar caris. torcular laris. p̄ter iu/
bar quod breuiatur in obliq̄s teſte **V**irgilio
Iub are erorto. **A**duerbia q̄ ſiunt a dō p̄ ad
ditōem ter. breuiant. vt fortiter feliciter. **A**ra
trū ſp dēteret pducere mediam. qz a vocalis ſp

naturali longa videtur. vt arabam arator ara
trix are. **I**uuenal' cor. penl. hu' dictōis tom
bicus dicens. Delicias t panniculos tom
bicus vrit. **A**tende q noīa a ciuitatib' v'l lo
cis alijs ſumpta q̄ vident patria ſiue gentilia
cū reperiunt in biblia in ita. p̄d. p̄e. t ſat cōis
ḡ. vt hyeroſolimita aſcalonita. **S**i ſo termi
nent in ites. p̄d. p̄e. t ſk̄. maſ. ge. t p̄me tēcli. v'l
tercie. vt theſbites re. vel tis ſm artē. **S**i ſo
terminent in itis. p̄d. me. ſeu. penl. t breuiat
in gto eſcente in itidis. vt moabit' bitidia
amonitis itidis. **N**ota q nō p̄ recte accētuare
re qui neſcit piugatōes ſtoz diſtingueret ob
ſuare. nam qn in prima piugatōe venit ad
triſyllabas vel tetraſyllabas partes ſp p̄du
cenda eſt penul. vt in amo as. amamus. maſ
amabam bas amabamus baſ. tē. **E**xcipitur
p̄teritum pluſ q̄p̄fectum quod cor. penul. in
tetraſyll. vt amaueram ras. rat. t futur' indi
catiui euſdē. in p̄mis t ſcōis p̄ſonis plurali
bus. vt amabimus amabitis. t p̄teritum p/
fectum t pluſ q̄p̄fectum. t futur' ſubiunctiui
Excipiuntur tñ ab hac regula qdam irregu
laria in hoc verſu cōprehēſa. que non ſuane
omnino formaz in p̄teritis. **S**. **A**re. do. do. mi.
iu. ſto. pli. co. fri. ſo. ne. ve. la. ſc. cu. to. **D**e ſto
aūt do das. nota q in p̄poſitis debemus corri
pere. a. qn venit penul. t debemus e. pducere.
p̄terq̄ in p̄terito. vñ ſuſus. **I**n do das verito ſi
ſit poliſyllaba noſcas. **N** de longatur ſed da
ſp breuiatur. **P**reteritū derur breuib' tñ. e.
breuietur. **S**cōda piugatio in triſyllabis vel
vltra. ſp cor. penl. in p̄ma p̄ſona. vt ſedeo vi
deo ruſeo. **I**n plurali p̄ſentis t̄pis indicatiui
modi ſp p̄du. pe. p̄me t ſcōe p̄ſone. vt ſedem'
ſedetis. **E**t in toto p̄terito imp̄fecto p̄du. penl
in triſyll. t vltra. vt ſedebam bas bat. ſedeba
mus baſis bant. **D**e p̄terito p̄fecto nō poteſt
dari certa regula. niſi q in facientibus p̄teritū
in ui. diuiſas ſyllabas. ſp. i. pe. cor. in plurali.
vt docuimus erubimus. t eſt vez in quoli/
bet verbo t piugatione. vt fuimus. ſpimus.
amauimus ſedim' legim' audiui'. **I**n p̄e
rito pluſ q̄p̄fecto cor. pe. in toto ſingulari. vt
ſederaz ras rat. **E**t in tercia p̄ſona plis nume
ri ſederant. **I**n futuro triſyll. t vltra p̄d. penl
in toto ſingulari. vt docebo bis bit. t in tercia
plis numeri vt docebūt. **I**n p̄ſenti impatiui.
p̄d. penl. in p̄ma t ſcōda p̄ſona pluralis nu
meri. vt ſedeamus ſedete. **I**n futuro triſyll. t
vltra p̄du. pe. p̄ totum. **I**n p̄ſenti coniuncto.
optatiui. t p̄terito piuncto euſdem. p̄du. pe.
p̄ totum. **I**n futuro p̄d. p̄ma t ſcōda pluralis.

De accentu

numeri. In presenti subiunctiui sicut in preterito imperfecto p.du. oēs. In preterito perfecto cor. oēs. In plusquamperfecto p. oēs. In futuro cor. oēs. In infinitiui p. penl. in trisyll. et ultra tam in presenti quam in preterito perfecto et plusquamperfecto. In secunda coniugatione sp. c. penl. p.d. an re. tam in actiui uo quam in passiuo deponenti. excepto futuro do. celere. In tertia coniugatione pma et secunda pluralis numeri indicatiui modi cor. penl. ut legimus legitis. In preterito imperfecto p.d. p. p. totum. In preterito perfecto p.du. secunda singularis numeri. et secunda et tertia pluralis numeri. In preterito plusquamperfecto p.du. pma et secunda pluralis numeri. In imperatiui p.du. pma persona pluralis numeri in presenti. In futuro p.du. oēs pluralis numeri. In presenti optatiui p.du. pma et secunda pluralis numeri. In preterito coniunctiui p.du. omnes. In futuro p.du. prima et secunda pluralis numeri. In presenti subiunctiui similiter. In preterito imperfecto sicut in preterito perfecto cor. omnes. In preterito plusquamperfecto p.du. omnes. In futuro cor. omnes. Presens infinitiui cor. preteritum. c. p. ante re. cor. sp. in tertia coniugatione. nisi in preterito actiui et in futuro passiuo. Quarta coniugatione p.du. prima et secunda presentis indicatiui modi pluralis numeri. et totum preteritum imperfectum. et in trisyll. et ultra totum preteritum perfectum. excepta pma persona pluralis numeri. nisi interuenierit syncope. In preterito plusquamperfecto p.du. pma et secunda pluralis numeri. sic in futuro. Sic et in presenti imperatiui modi. In futuro p.d. oēs in trisyll. In presenti optatiui. oēs p.du. in trisyll. et ultra. et in preterito sicut. In futuro p.d. pma et secunda pluralis numeri. sicut in presenti subiunctiui. In preterito imperfecto oēs p. In preterito perfecto oēs cor. In preterito plusquamperfecto oēs p. In futuro omnes cor. In infinitiui p. penl. in trisyll. In presenti preterito et futuro quod sumit ex supino. J. penl. an re. sp. p.d. in quarta coniugatione. A an re vel ris. p. in quilibet coniugatione. ut amaris vel amare. docearis vel re. legaris vel re. audiaris vel re. pter do das cum suis propositis quam remanet pme coniugationis. E. penl. an rūt. vel an re. p.du. in preteritis cuiuslibet diu. E. penl. an ris vel re. non precedente b. p.du. in quilibet coniugatione nisi in presenti tertia coniugationis. E. penl. an ris vel re. precedente b. sp. cor. Quattuor sunt verba que non sequuntur has regulas. ut sum volo fero edo. De volo dicitur. Velle velim vellet sunt vultis anormalia vis vult. Item in istis locis est anormalium. in quibus sequuntur alia verba que prestant sicut illa. Alia etiam deficiunt in presenti. ut odi. noui. cepi et memini. que prestant ter

et diu. Aio ais. quare diu. et in imperatiui al. In quo quis tertia coniugatione. et inque inqueat. Foris res res fore non habet plus. Quisum et quosum nec plus requirit. Aue auete. Salue saluete. Vale valete. sunt secunda coniugatione. Incipit incipiunt. Explicit expliciunt. tertia coniugatione. Infir. i. dixit vel dixit. Fero. i. faciam. Edo. i. dicit. Au. i. sim ausis ausit. i. audeat. as. at. in subiunctiui Apagetur in imperatiui apagite. i. quiesce et quiesce. Quat. i. letatur. ouant et ouans non plus repetit in visu. Nota quod vocalis ante vocales in latinis dictionibus cor. ut caprea fonea viro doceor similia. Excipit gratias in ius. ut illius istius. tamen alterius cor. quod in duabus syllabis supat nomen. Alius autem in nomen cor. sicut in gratias p.du. Excipit etiam gratias et deus quare deus. et si nomen in ei. p.du. cum si habet ei vocales ante se ut dies dici. acies aciei. si autem consonantem cor. ut fides fidei. De grecis autem et pegrinis hec sunt tibi regula. Omnia nomina feminina consueverunt p.du. ei. ut ostrea correa galathea medea platea. et cetera. In ista. si sunt nomina mulierum p.du. et p.n. ut Maria Argia. et cetera. Si autem descendit a masculino breuiatur ut a Claudia Claudia. a Julia Julia. Excipit Lucia que p.du. et cetera. Tetra syllaba et ultra breuiatur ut noster. ut Bihaia Anastasia Cecilia. et cetera similia. Quia quod runda ut nomen longa pronunciet. Nomina regionum in ista. latina cor. quia greca plus acuant. Ut de Prus. in vi. ut Libya Syria. et cetera. In appellatis. ut nomen tene. nam regule grece a latinis ignorat hec tamen acuerit in penultima solem. sicut est agonia allegoria armonia epiphania hierarchia phantasia logia. et ab eo composita. ut genealogia tropologia. melodia phisonomia symonia symphonia psalmodia ista. modo illa in antepenultima. acuum. castrimerigia latia neomenia sephenophegia. Nomen in eis solet p.du. ut Andreas Eneas Egeas. Masculinum in ias solet p.du. ut Helias Hyeremias. et cetera. sicut nomen feci. cor. ut herodias. Nomen in aus et in eis solet p.du. ut Menelaus Bartholomeus. Nomen in eu. ut canopeus mausoleus. p.du. sicut Ptholomeus licet cuius p.du. a quibusdam tamen cor. Nomen in ius quod grece dicitur in ius. cor. ut Corneilius Claudius Tullius. Reliqua nomina breuiantur et in fine acuant. ut Bersabee. gelboe. et cetera huiusmodi.

Finis

Incipit Breuiloquus
Vocabularius.